

Het Verzetsmuseum evolueert naar huis van het Verzet

Persdossier maandag | 25 november 2019

Er waait een nieuwe wind door het Verzetsmuseum. Dit Anderlechtse instituut vervult al 47 jaar haar missie om de herinnering levend te houden en onderricht te voorzien voor jongeren en het grote publiek. Sinds 1972 bewaart het Verzetsmuseum het erfgoed van het Belgische en Europese verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Het project sluit nauw aan bij de doelstelling van vzw “Huis van het Verzet”: onderhouden, ontwikkelen en doorgeven van de burgerzin en het verzet, de strijd tegen het totalitarisme en het verdedigen van vrede, democratie en mensenrechten.

Het museum is op dit ogenblik gesloten voor renovatiewerken en gaat in een meer hedendaagse vorm, **opnieuw open in 2022** in zijn historische gebouwen in de Van Lintstraat 14. Bezoekers kunnen er genieten van de historische collecties en tijdelijke tentoonstellingen over het hedendaagse verzet. Het renovatieproject wordt door de gemeente geleid dankzij een **gewestelijke subsidie van 2,76 miljoen euro**, die werd verkregen in het kader van het Stadsbeleid.

Minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering Rudi Vervoort, bevoegd voor Territoriale Ontwikkeling en Stadsrenovatie, wou hierover het volgende kwijt: *“Het museum wil zich meer openstellen voor de buurt: het baseert zijn denkwijze en acties op de strijd tegen racisme en extremisme om het samenleven in onze wijken te verbeteren. Het Verzetsmuseum is dan ook noodzakelijk voor burgerschap, ten dienste van de democratie.”*

De conservator van het museum Jean-Jacques Bouchez, liet het volgende optekenen: *“Met de oprichting van het Nationaal Verzetsmuseum wilden voormalige verzetsstrijders voornamelijk*

jongere generaties bewust maken van de gevaren die totalitarisme en extremisme met zich meebrengen en dat het noodzakelijk is om zich voor zichzelf en voor anderen in te zetten. Door ons museum om te vormen tot een Verzetshuis in hartje Kuregem, dat alle vormen van hedendaags verzet omvat, blijven we trouw aan hun project. Zoals de Franse verzetsstrijder Lucie Aubrac zei: “verzet is iets van alle tijden”. De huidige geopolitieke situatie zet deze woorden nogmaals kracht bij.”

Architecturaal project

Architectenbureau Faidherbe & Pinto werd aangesteld voor de renovatie. In zijn nieuwe vorm is het bedoeld als een plaats met verschillende dimensies. Een plaats die open staat voor de wijk en de wereld en tegelijk **toegankelijk** is voor een lokaal, nationaal en internationaal publiek: bewoners, toeristen, liefhebbers en onderzoekers. Hierbij wordt het **historische en politieke erfgoed** van het museum gerespecteerd, dat een belangrijke plaats binnen het Belgische verzet inneemt. Schepen van Cultuur en Gesubsidieerde Projecten Fabrice Cumps wou het volgende kwijt: *“Het is werkelijk een geschenk uit de hemel voor het museum, de gemeente, de wijk en het hele land om te kunnen genieten van een innovatieve en symbolische architectuur.”*

De renovatiewerkzaamheden moeten de **twee hoofdgebouwen** van het Verzetmuseum naar waarde schatten: het huis aan de straatkant en de werkplaats achteraan. De achterste bijgebouwen maken plaats voor een lichtrijke ruimte, het **atrium**, dat de twee gebouwen via de benedenverdieping en op verschillende niveaus met elkaar verbindt via verschillende loopbruggen.

Het huis vooraan

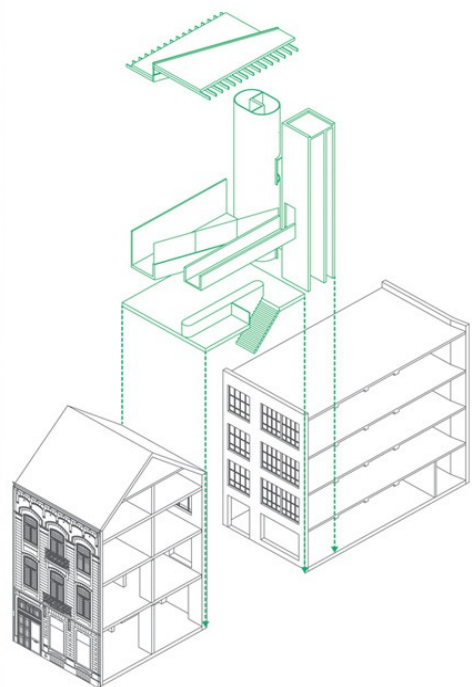
Het huis bevindt zich aan de kant van de Van Lintstraat en zal dienen als bijgebouw. Ondergronds vinden we het **archief** en het atelier voor bewaring, sanitaire voorzieningen en de technische ruimtes terug. Op het gelijkvloers komen de **bibliotheek** en de **ontspanningsruimte**. Op het eerste niveau komt een interactieve zaal, een zaal met plaats tot 25 personen, **pedagogische werkplaatsen** en kleine vergaderzalen. Op het tweede niveau vinden we het wetenschappelijk geheel terug met werkruimten.

De ruimte achteraan

In de werkplaats aan de binnenkant van het gebouw komen de **tentoonstellingsruimten**. De grote plateaus zullen de scenografie van elke ruimte van het museum en de route binnen het museum vergemakkelijken. De drie bovenste niveaus zullen de gevel van de werkplaats bewaren en naar waarde schatten. Op het gelijkvloers komt de **modulaire en goed verlichte ruimte** voor de **tijdelijke tentoonstellingen** en **grote samenkomsten** (ongeveer 60 plaatsen). Deze wordt rechtstreeks verbonden met de onthaalruimte.

Het atrium

Dit is de leefruimte en het **lichtgevend hart van het project**. Hier kan het onthaal van de bezoekers plaatsvinden, samen met de documentatie en er is ook de mogelijkheid om elkaar te ontmoeten voor een drankje of een vernissage. Hier komt de "bevrijdingsbrug", die symbool staat voor het **afsluiten van een donkere periode en de vooruitgang naar een betere toekomst**. Deze "bevrijdingsruimte" symboliseert het einde van het bezoek en leidt de bezoeker naar de uitgang van het museum. Verder zal een loopbrug de werkplaats met de eerste verdieping van het huis verbinden via de lift.

De voorzitter van het museum Julien Casimir liet ons het volgende weten: *“deze herinrichting stemt volledig overeen met onze visie op de Tweede Wereldoorlog en het verzet: een donkere tijd van duisternis en lijden, die gelukkig leidt tot een terugkeer naar licht, vrede en vrijheid.”*

Museumproject

De collecties van het Verzetsmuseum bestaan uit originele documenten en voorwerpen die te maken hebben met het verzet tegen de bezetting van de Nazi's: clandestiene geschriften, sabotagemateriaal, drukmateriaal, wapens, uniformen van gevangenen, parachutes, violen en trompetten die gebruikt werden in het concentratiekamp van Mauthausen, geheime kranten, foto's, brieven van een terdoodveroordeelde aan zijn familie, kunst, originele exemplaren van de "Faux Soir" van 9 november 1943 en het Brusselse jodenregister na 1945.

Het nieuwe Verzetsmuseum integreert de naoorlogse periode tot aan de koningskwestie, maar

richt zich naast de antikoloniale strijd en diverse strijden voor onafhankelijk, ook op de feministische strijd en ecologische kwesties. In de tijdelijke tentoonstellingsruimtes komen de bezoekers meer te weten over de huidige vormen van verzet, engagement van burgers, burgerlijke ongehoorzaamheid, enz.

De permanente tentoonstelling richt zich op het Belgische verzet, zijn fundamenten, acties en herinneringen aan de hand van een overwegend chronologische reis. Bezoekers worden er geconfronteerd met de betrokkenheid en solidariteit met wie vervolgd wordt. Het verhaal van het museum zal zich toespitsen op het verzet als totaal sociaal feit (politiek, economisch, cultureel, militair...), en de actoren ervan, en gaat voorbij aan de traditionele tegenstelling tussen verzet en collaboratie. Naast de collecties zal het museum ook de rijkge vulde archieven van het museum aanspreken. Aanvankelijk bestond dit enkel uit dossiers van verzetsstrijders, maar later werd dit aangevuld met getuigenissen, een uitzonderlijke collectie clandestiene pers, een rijke iconografie en audiovisuele bronnen.

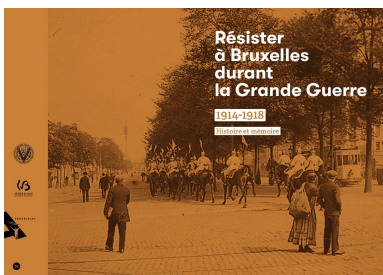
Parcoursproject voor de permanente tentoonstelling:

- De Grote Oorlog
- Het fascistische Europa tijdens het interbellum en de antifascistische bewegingen
- Zomer 1939 tot mei 1940
- Oppositie en bezetting
- Clandestiene pers
- Burgerlijk verzet en solidariteit
- Het gewapend verzet
- Repressie
- 1944 en de bevrijding van het grondgebied
- 1945 en later: de herinnering levend houden

Op de eerste verdieping bekijkt de interactieve ruimte het verzet vanuit filosofisch oogpunt aan de hand van **9 modules**: het recht op weerstand tegen onderdrukking, propaganda en desinformatie, alarmering, engagement, burgerlijke ongehoorzaamheid, vreedzaam verzet, keuze van wapens, nadenken over morgen. Deze zaal herbergt een **pedagogische ruimte** voor groepen en workshops.

Nieuws van het museum

- Op donderdag 14 november nam het Verzetsmuseum deel aan de **Nocturne van Brusselse musea**. In COOP toonde het team van het museum de reportage "Mijn grootmoeder, een heldin?" van Tatiana de Perlingui, over het lot van een Chinese vrouw die in België woonde en een honderdtal mensen redde die tijdens de Tweede Wereldoorlog ter dood veroordeeld waren.
- Als eerbetoon aan de Brusselse verzetsbewegingen heeft het museum onlangs de brochure "**Verzet in Brussel tijdens de Grote Oorlog (1914-1918)**" gepubliceerd.
- **Geschiedenis en herdenking**". Deze publicatie telt 64 pagina's en bestaat uit drie delen: een historisch deel dat de realiteit van de oorlog in Brussel beschrijft, waarin de verschillende vormen van verzet (ontsnapping en exfiltratie, clandestiene pers, inlichtingendiensten en spionage, aanval en sabotage) worden voorgesteld en eindigt met de onderdrukking van de verzetsstrijders en de bevrijding van Brussel; een deel gewijd aan de spelers binnen het verzet, aan de hand van 9 portretten van verzetsstrijders en 6 brieven van mensen die gefusilleerd werden; een deel dat gewijd is aan de nagedachtenis aan het verzet en zijn helden, en dit aan de hand van verschillende monumenten en plekken in Brussel, waar de herinnering aan deze verzetsstrijders levend wordt gehouden. De brochure kost 5 euro en u kunt deze aanvragen bij het Verzetsmuseum (Tel. 02 522 40 41).

Tijdens de renovatiewerken beschikt het Verzetsmuseum over een kantoor in COOP: **Fernand Demetskaai 23**, 1070 Anderlecht. U kunt een deeltje van de collectie bekijken tijdens de tentoonstelling "Canal, une autre histoire de Bruxelles" (COOP, Casting, 5e verdieping).

Gemeente Anderlecht: Raadsplein 1, 1070 Anderlecht

Contactpersoon: Matthias Baert – 02 558 09 91

